

Není slepýš jako slepýš. V ČR jsou dva druhy

seriál

PŘÍRODA
VALAŠSKA

Slepýš je známý živočich vzbuzující ovšem v lidech antipatie vzhledem ke své podobnosti s hady. V naší přírodě má však významné místo. Zcela nedávno byl proveden genetický výzkum slepýše křehkého ve střední Evropě, který prokázal, že se v České republice vyskytuje ne jeden, ale dva druhy slepýšů. Slepýš křehký má těžiště svého výskytu v Čechách a na velké části Moravy, zatímco na severní a východní Moravě a ve Slezsku máme slepýše východního (*Anguis colchica*). Tento nově odlišený druh má karpatský areál. Mimo Karpaty se v našem státě ještě vyskytuje v Nízkém Jeseníku. Na styku obou druhů probíhá křížení, jako např. u kuněk. Toto zjištění bylo publikováno v roce 2010 a významně se na něm podíleli naši vědci.

Mnozí vědí, že slepýš je vlastně ještěrka, která má zakrnělé nohy. Zbytky končetin jsou patrné pouze na kostře. Na rozdíl od hadů ale má slepýš funkční oční víčko. Při chycení odvrhuje ocasní část těla, která se křečovitě stahuje, což má odpoutat pozornost nepřítele. Výskyt slepý-

še často uniká majitelům zahrad, pastvin i luk, protože je aktivní za soumraku a v noci – přes den se ukrývá v zemi nebo pod různými předměty. Dosahuje maximální délky 45 cm, ale průměrně jen kolem 30 cm. Na slepýše ovšem narazíme také v listnatých a smíšených lesích a na jejich okrajích nebo na lesních loukách. Slepýš je vydatným pomocníkem zahrádníků, protože se živí mimo

jiné i slimáky a housenkami motýlů. Jeho častou potravou jsou žížaly, mnohonožky, pavouci a různé druhy hmyzu i jeho larev. Zimu přečkává v zemi pod pařezy, kmeny a kořeny stromů nebo v dírách po drobných hlodavcích v hloubce až jednoho metru. Často se v takových místech shromáždí k zimování i desítky jedinců.

Slepýš se dožívá překvapivě

vysokého věku – udává se 20 až 30 let – v zajetí se dožil dokonce 33 let! Původní „celostátní“ druh slepýš křehký patří ke zvláště chráněným živočichům v kategorii silně ohrožený.

Karel Pavelka, zoolog Muzea regionu Valašsko

Popiska k fotografii: Slepýš východní – foto: Karel Pavelka.